

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 15.07.1997
KOM(97) 394 slutlig

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN
TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

OM DEN
VIDARE UTVECKLINGEN AV FÖRBINDELSERNA MED
TURKIET

Inledning

1. Den 6 mars 1997 fattade Associeringsrådet för EU och Turkiet beslut om att genomföra den slutliga fasen i tullunionen och antog en resolution om utvecklingen av samarbetet mellan EU och Turkiet på olika områden. Gemenskapen har även avgivit en förklaring beträffande återupptagandet av det ekonomiska samarbetet med Turkiet. Samtidigt har EU samtyckt till att anslutningsförhandlingarna med Cypern inleds sex månader efter det att regeringskonferensen (IGC) avslutats och att hänsyn därvid tas till resultatet från konferensen.

I samband med sitt informella möte i Apeldoorn uppmanade rådet kommissionen den 24 mars 1997 att utarbeta ett meddelande om den framtida utvecklingen av förbindelserna mellan EU och Turkiet mot bakgrund av den tullunion som trädde i kraft den 31 december 1995. Detta meddelande är ett svar på den uppmaningen. Det speglar Associeringsrådets ställningstagande den 29 april 1997 och bekräftar att Turkiet kan komma i fråga för medlemskap i EU och att Turkiet kommer att bedömas enligt samma objektiva grunder och kriterier som andra ansökarländer. De förslag till åtgärder som framförs i detta meddelande tar helt och hållet hänsyn till det ställningstagandet.

2. Det görs en översyn av den senaste politiska och ekonomiska utvecklingen i förbindelserna med Turkiet i kapitel 2 i rapporten Agenda 2000. Det här meddelandet tar sikte på förslag till att utveckla förbindelserna mellan EU och Turkiet utöver tullunionen. I och med tullunionen togs ett betydande steg framåt i förbindelserna mellan EU och Turkiet och den fungerar på ett tillfredsställande sätt. Den utgör en stabil grund för en ytterligare utveckling av förbindelserna.

Vägen framåt

3. Mot bakgrund av att Turkiet kan komma i fråga för EU-medlemskap, vilket bekräftades av EU och Associeringsrådet den 29 april 1997, och är en nära partner till EU genom tullunionen och en aktiv medlem av Europa-Medelhavspartnerskapet, borde EU fortsätta att stödja Turkiets ansträngningar att lösa sina problem och fortsätta integrationen med EU. Associeringsavtalet och tullunionen utgör grundvalarna för ett allt närmare politiskt och ekonomiskt samarbete. EU fäster i det sammanhanget särskild vikt vid att Turkiet gör framsteg i sin strävan efter demokratisering och att de mänskliga rättigheterna, värnas, att goda

grannförbindelser upprättas mellan Grekland och Turkiet, att folkrättens principer respekteras och att Cypren-frågan får en rättvis och varaktig lösning.

4. Mot denna bakgrund anser kommissionen att EU bör föra en brett upplagd politik i syfte att stärka förbindelserna mellan EU och Turkiet. Detta meddelande innehåller en rad förslag som syftar till att föra samarbetet vidare. Flera av förslagen kommer att kräva finansiering med medel ur gemenskapsbudgeten, åtminstone i ett inledande skede. Utan denna finansiering kan flertalet av dessa förslag inte genomföras. Kommissionen anser att den särskilda finansieringsförordning som skall åtfölja tullunionen bör antas med förtur så att Turkiet kan anpassa sin industrisektor till den nya konkurrenssituation som har skapats genom tullunionen och förbättra sin infrastruktur för anknytning till EU samt minska skillnaden mellan den turkiska ekonomin och gemenskapens. Kommissionen noterar även att Meda kan tas i anspråk för ekonomiskt samarbete med Turkiet och litar på att förutsättningar skapas för att fullt ut utnyttja detta hjälpmedel.
5. De särskilda förslagen täcker följande områden:
 - Konsolidering av tullunionen.
 - Tjänster.
 - Telekommunikationer och informationssamhälle.
 - Jordbruk.
 - **Mänskliga rättigheter och humanitära frågor.**
 - Återupptagande av den makroekonomiska dialogen.
 - Samarbete och investeringar på industriområdet.
 - Miljösamarbete.
 - Konsumentpolitiskt samarbete.
 - Regionalpolitiskt och gränsöverskridande samarbete.
 - Deltagande i gemenskapsprogram.
 - Samarbete i fråga om rättsliga och inrikes frågor.

Konsolidering av tullunionen

6. Denna konsolidering skulle kunna åstadkommas genom att det inrättas ett stödprogram för harmonisering av industrilagstiftningen (standarder, typgodkännande, kvalitetspolitik och konkurrens), genom att förhandlingar inleds om offentlig upphandling, att en full harmonisering av tull- och handelspolitiken påskyndas och att tätare samråd sker med Turkiet på de områden som direkt berör

tullunionen. Detta bör backas up av ett omfattande tekniskt och ekonomiskt bistånd för att förbättra den turkiska industrins konkurrenskraft i syfte att göra det möjligt för Turkiet att integreras helt och hållet på den inre marknaden när det gäller fri rörlighet för varor. Tullunionen bör utsträckas till att omfatta tjänster och bygga vidare på de steg som redan tagits mot fri rörlighet för jordbruksprodukter.

7. Konsolideringsprocessen skulle kunna innefatta följande:

- *Tekniskt bistånd och ett nära samarbete med den turkiska statsförvaltningen (undersekreteriatet för utrikeshandel, tullen, finansministeriet och andra ministerier) för att skärpa kontrollen och förbättra strukturerna så att tullunionen kan fungera effektivt.*
- *Tekniskt bistånd för att reformera rättsväsendet och handelsförhållandena i syfte att skapa ett mera investeringsvänligt klimat. Detta skulle bidra till att stimulera både inhemska och utländska investeringar.*
- *Turkiskt deltagande i systemet med alleuropeiska ursprungsregler för industriprodukter, transiteringskonventionen och konventionen om det administrativa enhetsdokumentet för att säkerställa att alla handelsarrangemang är förenliga inbördes.*
- *Förbättring av samrådsrutiner med Turkiet på områden där landet godtar gemenskapens etablerade regelverk (handelspolitik, förhandlingar om handelsavtal, konkurrenspolitik, immateriell egendom, miljölagstiftning, standarder och industrilagstiftning).*
- *Dessa åtgärder bör kompletteras med att Turkiet slutför förhandlingarna om handelsavtal med länderna i Central- och Östeuropa och kring Medelhavet. Kommissionen och medlemsstaterna bör vara beredda att ge tekniskt och politiskt stöd så att denna process kan slutföras.*

Tjänster

8. En liberalisering av tjänstesektorn skulle vara till fördel för båda parter och betyda att bredare lager i det turkiska samhället skulle omfattas av landets modernisering och i utvecklingen av starkare band med EU.
9. Inom tjänstesektorn öppnar artikel V i GATS-avtalet möjligheter för ett preferensavtal om bilateral liberalisering av tjänster mellan två medlemmar av WTO under förutsättning att liberaliseringen täcker i stort sett alla sektorer och alla aspekter av handeln med tjänster. På grund av skillnaden i utgångspunkt skulle liberaliseringen av tjänster kräva en större ansträngning av Turkiet än av EU men en sådan insats skulle utgöra ett betydande bidrag till den vidare reformeringen och moderniseringen av ekonomin. Det kommer att krävas en noggrann analys för att fastställa vilka specifika fördelar som kan uppnås genom en ytterligare liberalisering av tjänstesektorn och för att säkerställa att GATS-reglerna helt och hållet följs.

- *Det föreslås att förhandlingar inleds om en gradvis liberalisering av utbytet av tjänster mellan EU och Turkiet.*

Telekommunikationer och informationssamhälle

10. Turkiet är för närvarande i färd med att modernisera sina avancerade kommunikations- och informationssystem. Ytterligare lagstiftning behövs för att Turkiet skall kunna leva upp till sina åtaganden inom GATT på telekommunikationsområdet:
 - *EU skulle kunna hjälpa till med att utarbeta den lagstiftningen, vilken skulle harmoniseras med EU:s lagstiftning. Turkiets integration i informationssamhället skulle gynnas om Turkiet anslöts till det transeuropeiska telekommunikationsnätet och turkiska forskare, laboratorier, företag och andra organ knöts till den forsknings- och utvecklingsverksamhet som berör informationssamhället.*

Jordbruk

11. Genom tullunionsavtalet har EU och Turkiet förbundit sig att sträva i riktning mot sinsemellan fri rörlighet för jordbruksprodukter. Turkiet har förbundit sig att anpassa sin jordbrukspolitik på så sätt att landet vidtar de åtgärder som krävs enligt den gemensamma jordbrukspolitiken för att åstadkomma fri rörlighet för jordbruksprodukter. Små framsteg har hittills gjorts i det avseendet. Ett handelsavtal om ömsesidiga medgivanden för jordbruksprodukter har paraferats. En ytterligare liberalisering av handeln med jordbruksvaror är lockande ur ekonomisk synvinkel, särskilt med tanke på den snabba ekonomiska tillväxten i Turkiet och de fördelar som förmånsstatus för EU-varor skulle föra med sig. Båda parter är medvetna om att en långt strävande liberaliseringspolitik skulle kräva ansträngningar för att övervinna vissa betydande svårigheter, däribland de strukturella skillnaderna mellan jordbruket i Turkiet och i EU.
12. För att bidra till att uppnå detta mål föreslås följande:
 - *Tekniskt och ekonomiskt bistånd för att bidra till en omstrukturering av det turkiska jordbruket, vars potential för närvarande inte kan utnyttjas till fullo och för att hjälpa Turkiet att anpassa sin jordbrukspolitik såsom skisserats ovan.*
 - *Turkiet uppmuntras att anta gemenskapens etablerade regelverk samtidigt som nödvändig hänsyn tas till den specifika strukturen i det turkiska jordbruket. Bland de områden som detta bör omfatta kan nämnas den gemensamma organisationen av marknaden, landsbygdspolitiken, tekniska standarder och bestämmelserna vad gäller växtskydd och djurhälsa samt andra veterinära frågor.*
 - *Förhandlingarna om ytterligare ömsesidiga förbättringar av tillgången till marknaden bör fortsätta.*

Mänskliga rättigheter och humanitära frågor

13. Ett omfattande samarbete om mänskliga rättigheter bör etableras med avseende på utvecklingen av det civila samhället och rättssäkerheten i Turkiet.
14. Detta bör ske under följande två former:
 - *Bredast möjliga samarbete med de europeiska och, än viktigare, turkiska icke-statliga organisationer som verkar för att stärka de mänskliga rättigheterna, det humanitära biståndet och åsiktsfriheten samt för att utveckla det civila samhället i Turkiet och med dem som rapporterar om läget vad gäller mänskliga rättigheter.*
 - *Samarbete med den turkiska regeringen för att stödja dess ansträngningar att säkerställa att relevanta internationella konventioner följs, att utarbeta och genomföra lämplig nationell lagstiftning och att utbilda de offentliganställda, däribland polisen, på områden som berör respekten för de mänskliga rättigheterna.*
 - *Samarbetet mellan EU och Turkiet i humanitära frågor bör påskyndas. De turkiska myndigheterna bör i det sammanhanget uppmuntras ytterligare till att underlätta för icke-statliga organisationer att ge bistånd till närliggande regioner.*

Återupptagande av den makroekonomiska dialogen

15. Dialogen med Turkiet om makroekonomiska frågor bör återupptas för att bidra till genomförandet av en sund makroekonomisk politik och strukturmässiga reformer på sådana områden som socialförsäkring, jordbruk, privatisering och omstrukturering, infrastruktur, informationssamhället, energifrågor och personalutveckling. Dessa reformer bör åtföljas av tekniskt och ekonomiskt bistånd.

Samarbete och investeringar på industriområdet

16. För att främja ekonomisk tillväxt och höja inkomstnivån strävar Turkiet efter att öka sin konkurrenskraft inom en rad sektorer. Åtgärder för att främja samarbete och investeringar på industriområdet kommer att vara till stöd för dessa ansträngningar.
 - *Det föreslås att samarbetet utvecklas ytterligare på sådana områden som produktkvalitet och innovation, vilket bör innefatta informationsteknologi. Ytterligare åtgärder krävs för att hjälpa företagen och i synnerhet de små- och medelstora, särskilt med att få tillgång till befintliga hjälpmedel för information och affärssamarbete, så att de klarar de utmaningar som tullunionen och utvecklingen av handelsbetingelserna i regionerna kring Medelhavet och Svarta havet medför. Stöd till utvecklingen av den privata sektorn bör uppmuntra till en varaktig och balanserad utveckling, modernisering och ökade investeringar.*

Miljösamarbete

17. Det krävs framsteg även på miljöområdet, särskilt för att åstadkomma en varaktig utveckling och för att miljöhänsynsaspekterna skall få genomslag inom övriga ekonomiska sektorer.
- *Det föreslås att miljösamarbetet förstärks för att förbättra utsikterna till att åstadkomma varaktig ekonomisk tillväxt och social utveckling samtidigt som vederbörlig hänsyn tas till miljö kvalitet, skydd av folkhälsan och ett rationellt utnyttjande av naturresurserna..*

Konsumentpolitiskt samarbete

18. Konsumentpolitik och skydd av konsumenthälsan är områden av ökande betydelse i förbindelserna mellan EU och Turkiet, i synnerhet som tullunionen öppnar nya handelsmöjligheter.
- *Det föreslås att tekniskt och ekonomiskt bistånd ges till de turkiska myndigheterna så att ett system som liknar EU:s system för snabbt informationsutbyte (Rapid Exchange of Information System) kan inrättas. Det turkiska systemet kan därefter kopplas till EU:s så snart rådet fattar de beslut som krävs.*

Regionalpolitiskt och gränsöverskridande samarbete

19. Den vidare utvecklingen av samarbetet kring Svarta havet kommer att främja stabiliteten och välbefindandet i denna region. I överensstämmelse med det förhållningssätt som kommissionen har intagit i andra regionala sammanhang uppmuntrar den till regionalt och gränsöverskridande samarbete i Svarta havsområdet med anlitanande av lämpliga hjälpmedel, vilket inbegriper hjälpprogram för partnerskapsländer i regionen.

Deltagande i gemenskapsprogram

20. Kommissionen har föreslagit att Turkiet skall delta i Leonardo-, Sokrates- och Ungdom för Europa III-programmen, vilket nu är under övervägande i Europaparlamentet och rådet. Turkiska forskare, laboratorier, företag och andra organ har rätt att delta i forskningsprojekt inom fjärde ramprogrammet om FoTU.
21. Det föreslås att Turkiet inbjuds till att delta i *andra* gemenskapsprogram med särskild inriktning på ungdomsfrågor, kultur, utbildning, fortbildning, forskning, små och medelstora företag, miljö, tullar, indirekt beskattning och utvidgning av de transeuropeiska nätverken.

- *Ett principbeslut om turkiskt deltagande i gemenskapsprogram skulle kunna ingå i ett tilläggsprotokoll till associeringsavtalet. Villkoren för deltagande bör förhandlas fram enskilt för varje program. Åtminstone under de första åren skulle en del av Turkiets bidrag kunna täckas av ekonomiskt stöd inom ramen för Meda-programmet eller av förordningen om särskilt ekonomiskt bistånd när den väl har antagits.*

Samarbete om rättsliga och inrikes frågor

22. Det bör övervägas hur ett samarbete mellan polisen och tullen skulle kunna stärkas för att bekämpa narkotikahantering, organiserad brottslighet och penningtvätt samt i fråga om samarbete på invandrarområdet och på det civilrättsliga och straffrättsliga området.
 - *Associeringsrådets resolution från oktober 1995 angav en institutionell ram för ett samarbete av det slaget. Enligt den skulle regelbundna möten äga rum på K4-nivå och regelbundna möten mellan Turkiet och EU:s ordförandeskap i nära anknytning till kommissionen samt regelbundna ministermöten.*
 - *Rådet skulle kunna ta beslut om att bevilja finansiering av åtgärder på området för rättsliga och inrikes frågor inom ramen för det ekonomiska samarbetsprogrammet med Turkiet.*

Slutsats

23. Kommissionen anser att Associeringsrådets bekräftelse av att Turkiet kan komma i fråga för EU-medlemskap och dess uttalande om att Turkiet kommer att bedömas enligt samma objektiva grunder och kriterier som andra ansökarländer har givit ny fart åt förbindelserna mellan EU och Turkiet.
24. Om förbindelserna mellan EU och Turkiet skall kunna stärkas ytterligare beror på huruvida Turkiet gör framsteg på ett antal områden. I politiskt avseende behöver demokratiseringen drivas vidare. Förbindelserna mellan Grekland och Turkiet bör förbättras, folkrättens principer iaktas och ett effektivt program genomförs för att höja de turkiska normerna beträffande respekten för de mänskliga rättigheterna till internationellt godtagbar nivå. De mänskliga rättigheterna och rättssäkerheten måste upprätthållas i synnerhet i samband med terroristbekämpningen och i sökandet efter en icke-militär lösning på det problem som Turkiet står inför i den sydöstra delen av landet, där undantagstillstånd fortfarande råder. Turkiet bör dessutom bidra aktivt till en rättvis och varaktig lösning av Cypren-frågan i överensstämmelse med relevanta FN-resolutioner.
25. Trots den anmärkningsvärda dynamiken i Turkiets privata sektor finns det behov av ekonomiska reformer och en politik med inriktning på stabilitet i de offentliga finanserna, prissättningen och valutapolitiken i syfte att främja en varaktig tillväxt i ekonomin och sysselsättningen. Det behövs en fortsatt reformering av den statliga

sektorn och av jordbruket och anpassningen av landets fysiska och sociala infrastrukturer innebär avsevärda utmaningar i ekonomiskt och administrativt hänseende.

26. Parallellt med förbättringar på dessa områden öppnar de insatser som föreslås ovan möjligheter för EU och Turkiet att åstadkomma en djupare integration till gagn för alla medborgare genom en ytterligare utveckling av de band som knutits i och med associeringsavtalet och tullunionen. Därigenom kommer stabiliteten, säkerheten och välfärden att öka både i EU och i Turkiet och Turkiet får hjälp med att förverkliga sin europeiska tillhörighet.
27. Rådet uppmanas att godkänna riktlinjerna i detta meddelande.

Finansieringsöversikt

- Ej tillämplig för närvarande.
- Alla insatser som grundar sig på rekommendationerna i detta meddelande kommer att finansieras med anlitande av befintliga gemenskapshjälpmedel, särskilt det särskilda ekonomiska biståndet till Turkiet som är avsett att åtfölja tullunionen och Meda-programmet.

Förslagets konsekvenser för små och medelstora företag

Förslaget har en positiv inverkan på små och medelstora företag i följande avseenden:

- Deras medverkan inom handel och samarbete kommer att främjas.
- Kontakterna och informationsutbytet mellan små och medelstora företag på båda sidor kommer att underlättas.

ISSN 1024-4506

KOM(97) 394 slutlig

DOKUMENT

SV

11

Katalognummer : CB-CO-97-402-SV-C

ISBN 92-78-23486-9

Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer

L-2985 Luxemburg